Rapport

2009:14

Konsumentverket och standardisering

- dåtid, nutid och framtid

Konsument verket • KO

Konsumentverket och standardisering
- dåtid, nutid och framtid

Rapport 2009:14
Konsumentverket 2009

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning 3
1 Bakgrund 4
2 Standardisering i ett globalt perspektiv 5
3 Användarinflytande i standardiseringen 6
4 Samordning av användarinflytande 10
5 Konsumentverkets standardiseringsarbete 12
5.1 Konsumentverkets tidigare arbete 12
5.2 Konsumentverkets nuvarande arbete 13
5.3 Konsumentverkets framtida standardisering 14
5.3.1 Tillsynsansvaret 14
5.3.2 Sektorsansvaret 15
5.3.3 Skydd av större eller sårbara konsumentgrupper eller frågor av stor betydelse från samhälls/konsumentsynpunkt 17
5.4 Strategi 17
5.5 Resurser 20
5.6 Uppföljning 21

Bilagor

- Bilaga 1 - **Förteckning över standarder inom Konsumentverkets verksamhetsområde**
- Bilaga 2 - **Framgångsrika standardiseringsprojekt**

1 Bakgrund

Av FN:s riktlinjer för konsumentskydd framgår att skydd för hälsa och säkerhet har högsta prioritet. Säkerhet och hälsa utgör fundamenten i många myndigheters arbetsområden och redan i John F Kennedys tal till kongressen år 1962 om behovet av konsumentskydd, fanns just denna punkt på framträdande plats. Produktsäkerhetsfrågorna fick en tydlig plats i politiken och detta ledde 1972 till bildandet av Consumer Product Safety Commission (CPSC). Av FN:s riktlinjer kan man även utläsa att regeringar bör vidta lämpliga åtgärder vad avser lagstiftning och säkerhetsföreskrifter inklusive internationella standarder samt upprätthålla säkerhetsregister (dvs. genom skaderegistrering skapa kunskap om farliga produkter) för att tillförsäkra marknaden så säkra produkter som möjligt.
Standardiseringens betydelse i Europa ökade dramatiskt under 1990-talet främst på grund av gemenskapsrätten övergick till en ny lagstiftningsteknik, s.k. ”New Approach” (Nya Metoden), men även som en följd av en ökande världshandel. I och med den nya lagstiftningstekniken fick standardiseringen en ny roll. Lagstiftningstekniken innebär att man i direktiven endast anger de väsentliga säkerhetskrav som en produkt skall uppfylla och att man sedan överlåter till de europeiska standardiseringsorganen att ta fram detaljerade krav på produkterna.

Syftet med den nya metoden var att effektivisera och öka takten i arbetet med EG-direktiv och därmed också minska antalet tekniska handelshinder inom den inre marknaden. En produkt som tillverkats i enlighet med en s.k. harmoniserad standard förutsätts, presumeras, uppfylla de krav som anges i gemenskapslagstiftningen. Detta innebär samtidigt att de privaträttsliga standardiseringsorganen i stor utsträckning har tagit över arbetet med att utarbeta föreskrifter med bland annat tekniska krav för produkt, en uppgift som olika europeiska myndigheter tidigare utförde. Det finns för närvarande drygt 25 Nya Metoden-direktiv. I början av 2000-talet kompletterades dessa med ett allmänt produktsäkerhetsdirektiv för konsumentprodukter (GPSD). Det allmänna produktsäkerhetsdirektivet saknar de så kallade väsentliga säkerhetskraven men har istället ett allmänt krav på att konsumentprodukter skall vara säkra. Som vägledning för att fastställa om en vara är säker hänvisas i stället till ett antal faktorer men främst till förekomsten av harmoniserade standarder, dvs. standarder som offentliggjorts i EU:s officiella tidning, EUT.

Standardisering är ett frivilligt samarbete mellan industri, konsumenter, myndigheter och andra aktörer för att utveckla tekniska specifikationer som grundar sig på konsensus. Standardiseringen kompletterar därmed den marknadsbaserade konkurrensen och syftar ofta till att uppnå kompatibilitet mellan produkter och tjänster som kompletterar varandra, eller att uppnå enighet om testmetoder och krav på säkerhet, hälsa, funktionell och miljömässig prestanda. Standardiseringen har alltså en tydlig allmännyttig dimension, i synnerhet när det gäller frågor om tillförlitlighet, tillgänglighet, hälsa, säkerhet och miljö.

2 Standardisering i ett globalt perspektiv

Den snabba utvecklingen av EU:s inre marknad under de senaste två decennierna har tydligt visat på betydelsen av det internationella standardiseringsarbetet. Det ligger därmed i sakens natur att vunna erfarenheter borde kunna appliceras även i ett globalt sammanhang. Flera stora exportberoende länder har också under senare år utvecklat nationella strategier för sitt internationella standardiseringsarbete. USA, Storbritannien Tyskland, Kina och Japan har alla lyft fram standardiseringen som en nyckelfaktor för att stärka sin industris internationella konkurrenskraft.

EU:s pionjärmarknadsinitiativ är tänkt att accelerera utvecklingen av innovativa marknader genom en nära samordning av de politiska instrumenten för innovation. Standardiseringen är ett av nyckelområdena om detta initiativ ska vara framgångsrikt. En europeisk ledarroll i arbetet med att utveckla globalt accepterade standarder och en arbetsmodell med framförhållning skulle enligt kommissionen underlätta tillväxten inom dessa marknader, både i och utanför EU. I ett globalt perspektiv talar för närvarande mycket för en politisk och ekonomisk maktförskjutning österut mot Indien, Kina, Sydkorea och Japan. Eftersom inget heltäckande globalt harmoniseringsarbete av tvingande föreskrifter utförs inom ramen för WTO eller någon annan mellanstatlig organisation blir standardiseringen inom de globala standardiseringsorganisationerna ett alltmer centralt element i olika marknadstillträdes- och handelshindersdiskussioner. Det förtjänar för övrigt att påpekas att Kina, Japan och Sydkorea idag har påbörjat direkta samarbeten inom strategiska standardiseringsområden.

Den globala eller internationella standardiseringens betydelse kommer att öka påtagligt i framtiden. När så sker kommer den att i viss mån ta över den roll som den europeiska standardiseringen har i dag. Inom

standardiseringsorganen försöker man i möjligaste mån att undvika dubbelarbete (Vienna Agreement) och det är därför sannolikt att det i framtiden kommer att läggas över flera nya standardiseringsuppgifter direkt till de globala standardiseringsorganen dvs. ISO, IEC och ITU. Detta kan väntas medföra fördelar men också nackdelar. Internationella standarder kan underlätta handel och marknadstillträde, förbättra kvalitet och säkerhet på produkter samt sprida kunskap, teknik och förvaltningsmetoder över gränserna. Ett europeiskt säkerhetstänkande kan också spridas globalt samtidigt som handelshinder undanröjs och konkurrensen ökar med allt större utbud av produkter samt lägre priser för konsumenterna.

Samtidigt förlorar de politiska organen inom EU/Efta den möjlighet till inflytande över principerna i standardiseringsarbetet som kommissionens avtal med de europeiska standardiseringsorganen medför. En annan risk är att det kan komma att antas globala standarder med lägre säkerhetsnivåer än vad som är önskvärt från ett europeiskt perspektiv. I framtiden kommer det därför att bli en mycket viktig uppgift för konsument/brukarrepresentanterna att verka för att deras berättigade krav blir tillgodosedda i arbetet och att det tas fram välbalanserade standarder på global nivå. Internationellt deltagande kommer bl.a. att kräva större insatser i form av tid och resekostnader för dessa representanter.[1]

3 Användarinflytande i standardiseringen

Standardiseringen avser att tillfredsställa näringslivets krav på förenklingar i den internationella handeln samtidigt som den stödjer en successiv avreglering av myndighetsföreskrifter inom den Europeiska Unionen. Naturligtvis är standardiseringen viktig även för konsumenterna. Bra standarder ger bättre konkurrens och därmed förutsättningar för ett bra varu- och tjänsteutbud och lägre priser samtidigt som de tar hänsyn till brukarnas krav på användbarhet, säkerhet och god miljö. I ett samhälle där myndigheterna ensamt svarar för dessa krav finns en inbyggd balans mellan olika samhällsintressen, dvs. man bör kunna utgå ifrån att samhällets olika parter kan utöva ett indirekt eller direkt inflytande på föreskrifter och krav som myndigheten utfärdar.

En sådan intressebalans finns inte given i den internationella standardiseringen. Där gäller istället att den som betalar en avgift för att få

[1] Regeringens skrivelse till Nordiska Ministerrådet ”Konsumenterna i standardiseringen” 2002-04-09

delta får medverka och kan därmed i betydande utsträckning påverka standardens utformning. För att framtagna standarder skall kunna återspegla samhällets behov av rimliga krav på bl.a. hälsa, miljö, tillgänglighet och säkerhet krävs därför att många av samhällets olika aktörer regelmässigt deltar i standardiseringsprocessen. Saknas representanter som tillgodoser andra intressen som konsumenter, miljöhänsyn och arbetstagargrupper i standardiseringen finns en uppenbar risk att standarderna ensidigt tar hänsyn till rent industriella intressen och att standardens krav därmed inte motsvarar det som brukarna har rätt att förvänta sig av nya varor och tjänster. Standardiseringens betydelse kommer troligen att öka i framtiden bl.a. som en konsekvens av globaliseringen och det är svårt att se några begränsningar i vilka områden som kan bli föremål för standardisering. Av dessa skäl är det angeläget att löpande bevaka standardiseringsfrågorna ur ett konsumentperspektiv.

Brukar- eller användarinflytandet i internationell standardisering är lågt och utvecklingen har under senare år snarare inneburit en ytterligare minskning av deltagandet från framförallt myndigheter liksom konsument- och arbetstagargrupper.

Komplexiteten i samspelet mellan internationella handelsregler och berättigade krav på en bättre miljö, ökad hälsa och säkerhet och ökad tillgänglighet för barn och vuxna kan vara betydande. Resurserna för arbetstagare, myndigheter och organisationer för deltagande i internationellt standardiseringsarbete har under senare år inte stått i proportion till vare sig antalet nya standardiseringsmandat från kommissionen, till behovet av att löpande revidera tidigare tagna standarder eller till den mångfald av nya standardiseringsområden som tillkommit.

Standardisering är en verksamhet som kräver gedigna kunskaper och tar relativt stora resurser i anspråk vad gäller tid och pengar. Gemensamma europeiska eller globala standarder kan dock som regel bedömas vara lönsamma för såväl producenter, konsumenter som för samhället i stort. EU-direktiven ställer oftast höga krav på bland annat säkerhet och det torde vara ostridigt att produktsäkerheten generellt sett har ökat väsentligt inom EU under de gångna 15-20 åren som en följd av ett stort antal standarder som harmoniserats mot relevanta direktiv. Europeiska kommissionen och Europaparlamentet har i åtskilliga sammanhang under de senaste två decennierna uppmanat medlemsländerna att vidta åtgärder för att förbättra balansen mellan deltagande parter i standardiseringsprocessen. Dessa appeller har i flertalet fall klingat ohörda. Användarinflytandet i såväl den europeiska som den globala standardiseringen är fortfarande mycket lågt inom sådana områden som direkt berör konsumenter. I Kommissionens meddelande om

innovationspolitiken framhålls som en av flera prioriterade åtgärder att alla intresserade aktörer enklare bör kunna delta i standardisering – i synnerhet små och medelstora företag (SME), men även användare och konsumenter.[2]

I en skrivelse till Nordiska Ministerrådet den 9 april 2002, ”Konsumenterna i standardiseringen”, föreslog den svenska regeringen ett övergripande mål för konsumenternas inflytande i internationell standardisering och utvecklade en principiell strategi för att nå målet. Målsättningen var mycket ambitiös.
Konsumenternas intressen i standardiseringen av varor och tjänster skall vara så starkt företrädda att det balansera eventuellt motstående intressen. Detta gäller nationellt, europeiskt och internationellt.
Av de åtgärdsförslag som lämnades kan i detta sammanhang särskilt nämnas följande:

- att särskilt uppmärksamma nya områden som har väsentlig betydelse för konsumenten,
- att eftersträva en gemensam nordisk prioritering och koordinering av insatserna i standardiseringsarbetet,
- att tillräckliga resurser ställs till förfogande för att konsumenterna i praktiken skall kunna utöva inflytande i standardiseringsarbetet,
- att konsumentföreträdare på ett aktivt sätt skall kunna påverka utformningen av mandat till standardiseringsorganen,
- att eftersträva att det i varje standardiseringsorgans stadgar eller motsvarande finns en uttrycklig bestämmelse om att konsumenternas intressen skall vara representerade i arbetet och
- att eftersträva att omröstningsreglerna i standardiseringsorganen är godtagbara från konsumentsynpunkt

Strategin har hittills inte haft mer än högst en marginell påverkan på konsumentinflytandet i såväl europeisk som global standardisering.

I regeringens skrivelse till Riksdagen ”Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld”[3] berörs inflytandeproblematiken. Här pekas bl.a. på att delaktighet och inflytande i arbetet med framtagande av standarder är nödvändigt för att tillgodose samhällets krav på säkerhet, effektivitet och hållbar utveckling. Ett effektivt deltagande i standardiseringsverksamheten påverkar konkurrenskraften och därmed nationell tillväxt. För ett litet exportberoende land som Sverige är det viktigt att utvecklingen av standardiseringsarbetet i vår omvärld stämmer överens med svenska intressen och prioriteringar.

Regeringen pekar även i skrivelsen på de nya aspekter som mer och mer kommer in i standardiseringsarbetet. Tjänsteområdet blir allt viktigare.

[2] Communication from the Commission ”Towards an increased contribution from standardization to innovation in Europe”
[3] Skr 2007/08:140

Kunskapssamhället, sociala och miljömässiga hållbarhetsaspekter, energieffektivisering, krav på tillgänglighet för alla, ledningssystem för kvalitet, miljö och informationssäkerhet m.m. leder till behov av engagemang hos nya intressentgrupper. En modern standard måste ta hänsyn till en lång rad av ibland motstridande aspekter och krav som alla ska vägas in i arbetet.

En framtida trend för svensk standardisering är att behovet av internationella standarder ökar med den globaliseringsprocess som pågår för att erhålla handelspolitiska verktyg och uppnå lika konkurrensvillkor. Den produktionsutflyttning som sker från Europa medför också att antalet europeiska experter inom vissa områden minskar medan produkterna i allt större utsträckning är importerade från länder utanför Europa. Utvecklingen ställer krav på att andra intressegrupper tar ett större ansvar för produkternas säkerhet, t.ex. brukare, importörer eller myndigheterna. Dessa grupper behöver också engagera sig i standardisering för att påverka kraven på produkterna.

Att de tekniska kraven numer ofta formuleras av privaträttsliga standardiseringsorgan och inte av myndigheter medför nya krav. Arbetet med harmoniseringen av myndighetskrav har delvis flyttats över till standardiseringens kommittéer. Om en nationell myndighet inte ser säkerhetsaspekter uttryckta på ett godtagbart sätt kan den tvingas utlösa invändningar som stoppar standardiseringen. Det kan ske även vid revideringar av standarder (som normalt sker vart femte år). Processen fortsätter således utan synbart slut. Det ställer stora krav på att myndigheter medverkar effektivt och uthålligt själva eller genom andra företrädare för brukarintressen, att processerna är öppna för insyn och att samordningen är god.

Regeringen formulerar det offentliga engagemanget på följande sätt:

- ansvar för standardisering när den berör myndighetsutövning och
- ansvar för prioriteringar som påverkar konkurrenskraft, sysselsättning och hållbar utveckling och uppmärksamma när andra stater driver politiska eller kommersiella hänsyn som kan stå i strid med svenska intressen.

Slutligen pekar regeringen på vikten av att konsumenter, miljöorganisationer, berörda intressegrupper samt små och medelstora företag involveras i standardiseringen.

Enligt regeringen är det en utmaning för Sverige - och för EU - att säkerställa kompetens hos experter som representerar brukarintressen, miljöintressen,

små och medelstora företag m.fl. samt att finna former för att finansiera deras deltagande i standardiseringen. Ju mer internationell standardiseringen blir, desto svårare och på samma gång mer angeläget är det att kvalificerade experter deltar i standardiseringsarbetet. En av det europeiska standardiseringssystemets konkurrensfördelar i världen är dess förmåga att inkludera synpunkter från brukare, miljöintressenter och andra intressenter i standarderna.

Det finns i detta sammanhang även anledning att erinra om Näringsutskottets sammanfattning av sin behandling av regeringens skrivelse om standardisering (2008/09:NU6):

”Standardiseringens möjligheter som instrument för konkurrenskraft och dess betydelse för bl.a. produktsäkerhet, hållbar utveckling och innovationer redovisas i regeringens skrivelse 2007/08:140. Utskottet framhåller sitt stöd för det arbete som bedrivs inom standardiseringsområdet. Det nu pågående statliga standardiseringsprojektet syftar till att öka det offentliga engagemanget i detta arbete, främst hos Regeringskansliet och myndigheterna. Därför är det betydelsefullt att en samlad strategi för standardiseringsarbetet tas fram. Standarder har också betydelse som förenklingsmetod, såväl inom EU som internationellt, och kan leda till en bättre konkurrens. Denna utveckling anser utskottet vara värdefull. Utskottet avstyrker en motion med motivering att önskemålen ligger i linje med pågående utveckling. Bland annat konstaterar utskottet att konkurrenskraftsrådet har uppmanat medlemsstaterna och standardiseringsorganen att underlätta för konsumenter, fackföreningar, småföretagare m.fl. att delta i standardiseringsarbetet. Utskottet förutsätter därför att regeringen även fortsättningsvis driver frågan om medverkan från brukarna och att verksamheten ges tillräckliga ekonomiska förutsättningar”.

4 Samordning av användarinflytande

SSR Konsumentråd (SSR står för Sveriges Standardiseringsråd) inrättades 1990 med huvudsyfte att stärka konsumenternas medverkan i standardiseringen samt att höja medvetenheten inom standardiseringen om konsumentfrågornas betydelse. Som tidigare framgått har framförallt konsument- och miljöorganisationer men även i viss utsträckning arbetstagargrupper av bland annat ekonomiska, organisatoriska och/eller kompetensmässiga skäl haft begränsade möjligheter att medverka i standardiseringsarbetet.

Rådets konkreta uppgifter är att bland annat att

- stärka konsumenternas/arbetstagarnas medverkan i olika standardiseringsprojekt, nationellt och internationellt, genom att ge projektbidrag för deltagande samt bidrag till resor och uppehälle;
- följa och utvärdera för konsumenterna intressanta standardiseringsprojekt;
- främja ett ökat användarinflytande på olika sätt bl.a. genom att arrangera seminarier om konsumentinflytande i standardiseringen samt att sprida kännedom om standardiseringens betydelse och om rådets arbete.

I regeringens riktlinjer för Sveriges standardiseringsråd, SSR, avseende budgetåret 2009 avsattes 3 750 000 kronor till ”Bidrag för främjande av användarintresset”. Bidraget ska enligt riktlinjerna fördelas på följande sätt:

- Av bidraget får högst 2 500 000 kronor avsättas för ersättning till ideella organisationer, såsom konsument-, löntagar- och miljöorganisationer, för deras avgifter för medverkan i svenskt standardiseringsarbete.
- Av bidraget får högst 1 250 000 kronor användas för att främja användarintresset inom standardiseringen, utbildningsverksamhet och för resebidrag för att främja användarintresset.
- Medel ur bidraget får användas för sekretariatsstöd till Konsumentrådet.

Det användarintresse som det är rådets uppgift att främja, omfattar utöver konsumentintressen även löntagar- och miljöintressen. För att på ett kompetent sätt kunna företräda dessa intressen består rådet numera av representanter för följande organisationer: Konsumentverket, Sveriges Konsumenter, Svenska Naturskyddsföreningen Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens Centralorganisation samt Myndigheten för handikappolitisk samordning, Handisam. Rådet har under senare år arbetat efter en långsiktig strategi att stärka standardiseringens position i det allmänna medvetandet och i den politiska debatten för att därigenom kunna lyfta inflytandeproblematiken och skapa engagemang hos berörda medborgargrupper. Detta arbete har givit resultat i form av riksdagsmotioner, regeringens skrivelse om standardisering och behandling i Riksdagen.

Genom sina medlemsorganisationer har rådet kontakt och inflytande i ett flertal internationella organisationer för användarinflytande.
Rådet har, som framgått, utvecklats under senare år med representanter från handikapp- och miljöområdet och täcker därmed stora delar av användarkollektivet. Genom sin breda sammansättning skapar rådet förutsättningar för samverkan och samordning av brukarinflytandet och utgör därvidlag ett komplement till den samverkan som sker mellan olika myndigheter.

5 Konsumentverkets standardiseringsarbete

5.1 Konsumentverkets tidigare arbete

Konsumentverket har alltsedan det bildades 1973 arbetat med frågor som rör konsumentsäkerhet. Redan vid mitten av 1970-talet påbörjades utvecklingen av s.k. säkerhetsriktlinjer för bland annat flytvästar, rid– och skidhjälmar och senare även för leksaker och cykelhjälmar. Riktlinjerna tillkom efter ett omfattade utredningsarbete och efter förhandlingar med näringslivet. Som ett resultat av detta arbete kom mängder av produkter på marknaden att märkas med texten ”uppfyller Konsumentverkets krav på säkerhet och funktion”. Produktsäkerhetsarbetet blev därmed allmänt känt och detta samt ett svenskt ordförandeskap under 20 år i OECD:s produktsäkerhetskommitté gav Sverige ett internationellt rykte av att ställa höga säkerhetskrav på varor och tjänster. När EES-avtal och senare en eventuell anslutning till EG kom på tal blev det, mot bakgrund av EG-rätten och Nya Metoden-direktiven, angeläget att engagera sig i det europeiska standardiseringsarbetet för att försvara de svenska säkerhetskraven. Konsumentverkets produktsäkerhetsarbete har alltid utgått från behovet av att minska antalet produktrelaterade olyckor i samhället och att tillförsäkra konsumenterna en marknad med säkra varor och tjänster. Efter EU-anslutningen fick detta perspektiv en ny och väsentligt mer omfattande dimension. Den fria rörligheten av varor och tjänster utgör två av de fyra hörnstenarna i den inre marknaden och självfallet förutsätts då att produkterna/tjänsterna på marknaden är säkra.

Regeringens särskilda satsning på standardisering avseende arbetarskydd, miljö och konsumentfrågor under början av 1990-talet fick en avgörande betydelse för verkets möjligheter att genomföra relativt kraftfulla insatser inom flera kritiska områden. Det s.k. "Målrelaterade bidraget" på totalt 9,4 miljoner kronor (varav ca 3,5 miljoner kr kunde utnyttjas till konsumentvarustandardisering) möjliggjorde kvalificerade satsningar på områden som exempelvis leksaker, beklädnadstextilier, möbler, flytvästar, cykel-, skid- och ishockeyhjälmar och barnomsorgsprodukter. Tack vare dessa satsningar lyckades verket – inom ramen för det europeiska standardiseringsarbetet – upprätthålla och i flertalet fall successivt även förbättra de tidigare svenska säkerhetsnivåerna. En framgångsfaktor av viss betydelse under denna tid var det samarbete som regelmässigt ägde rum mellan nordiska experter inom olika sakområden. Det var och är viktigt att verkets begränsade resurser alltid används där de ger bäst nytta. De resurser som Nordiska Ämbetsmannakommittén (NÄK) vid den tiden ställde till förfogande för samordning inför viktigare europeiska möten var värdefulla och gjorde det möjligt att både koordinera ibland disparata uppfattningar och utnyttja den specialkompetens som kunde finnas tillgänglig i de nordiska

länderna. Ett nordiskt samspelt uppträdande och agerande är en styrka i ett internationellt förhandlingsarbete.

Exempel på standardiseringsprojekt där Konsumentverkets deltagande påverkat det goda resultatet framgår av bilaga 2.

5.2 Konsumentverkets nuvarande arbete

Idag är situationen något annorlunda än under 1990-talet och början av 2000-talet. Förutsättningarna för det nordiska samarbetet är sämre och de nordiska länderna har inte längre koordinerade strategier för konsumentinflytande i den internationella standardiseringen. Samordningen är svårare och arbetet blir mer fragmentiserat men fortfarande gäller samma principer som tidigare. Norden är vår ”hemmabas” och det som svårligen kan åstadkommas här blir tyvärr inte lättare i ett europeiskt eller globalt sammanhang. Särskilda ansträngningar måste därför göras på de områden som prioriteras för internationell standardisering.

Konsumentverkets nuvarande arbete med standardisering bygger i allt väsentligt på erfarenheterna från de senaste 20 årens arbete. Barnsäkerhetsfrågorna är och har alltid varit ett centralt tema i alla prioriteringsdiskussioner. Deltagande i standardiseringsprojekt rörande leksaker, lekredskap för hemmabruk, barnmöbler och en mängd olika barnomsorgsprodukter tillsammans med personlig skyddsutrustning för barn och ungdom utgör grunden i ett proaktivt konsumentsäkerhetsarbete. Mycket har dock åstadkommits under senare år. I vissa fall kan man troligen förutse en avtagande marginalnytta mot insatta resurser inom samma område.

Verket disponerar 1.5 miljoner kr för stöd till olika standardiseringsprojekt inom verkets ansvarsområde som har konsumentintresse. Större delen av dessa medel utbetalas som projektavgifter till SIS, det rör sig om ett 20-tal projekt. Det innebär inte att verket i praktiken har möjlighet att kontinuerligt följa utvecklingen i alla dessa projekt utan snarare att avgiften utgör ett stöd för ett projekt som har en konsumentpolitisk profil och därför bör resultera i något positivt för konsumenterna oavsett om verket deltar eller inte. Beloppet ger emellertid verket möjlighet att prioritera vissa angelägna projekt och där skapa förutsättningar för ett starkare stöd från projektsekretariatets sida vad gäller exempelvis utredningsresurser och aktivt sekretariatsarbete. Av bilaga 1 framgår de standarder som verket gett bidrag till under senare åren och vilken aktivitetsgrad som verket har i var och en av dessa.

5.3 Konsumentverkets framtida standardisering

Standarder har idag ersatt delar av myndighetens föreskriftsarbete och utgör en viktig del i arbetet med europeiska regelförenklingar.
De grundläggande motiven för Konsumentverket att delta i internationell standardisering kan klassificeras i tre nivåer.

- Tillsynsansvaret
- Sektorsansvaret
- Skydd av större eller sårbara konsumentgrupper eller frågor av stor betydelse från samhälls/konsumentsynpunkt.

5.3.1 Tillsynsansvaret

Inom produktsäkerhetsområdet är Konsumentverket bland annat tillsynsmyndighet för produktsäkerhetslagen (2004:451), lagen (1992:1327) om leksakers säkerhet samt lagen (1992:1326) om personlig skyddsutrustning för privat bruk. Verket har även ett samlat ansvar för konsumentrelaterade miljö- och hållbarhetsfrågor samt ett särskilt ansvar för miljömålsarbetet inom sitt verksamhetsområde. Dessutom har verket ett särskilt ansvar för handikappfrågor inom sitt verksamhetsområde och inom ramen för detta ansvar stödja samt vara samlande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter.

Eftersom produktsäkerhetslagstiftningen kräver marknadskontroll och denna i stor utsträckning förekommer inom områden där harmoniserade standarder utvecklats eller håller på att utvecklas är det naturligt att dessa områden utgör basen i verkets standardiseringsinriktning. Deltagande i internationellt standardiseringsarbete ger en kunskap som bidrar till en effektiv marknadskontroll. Nämnda områden är dock omfattande. Det gäller inte minst för produktsäkerhetslagen där nya standardiseringsmandat successivt utvecklas efter initiativ från medlemsstaterna. Kommissionen har nyligen lagt fram ett förslag på ett antal produkter som saknar harmoniserade standarder för vilka mandat enligt kommissionen bör tas fram. De första mandaten beslutades under våren 2009.

Flera av direktiven är under revidering eller har nyligen reviderats vilket i åtskilliga fall kan innebära behov av uppdateringar av existerande standarder. Erfarenheter från revidering av andra direktiv visar att detta kan leda till ett behov av omfattande revideringar av harmoniserade standarder eller framtagande av nya standarder. För verkets del kommer inom de närmaste

åren den nyligen genomförda revideringen av leksaksdirektivet och den planerade revideringen av direktivet för personlig skyddsutrustning skapa behov av standardrevideringar. Inom nämnda områden har Konsumentverket hittills haft en betydelsefull roll för att utveckla goda standarder med tillräckliga säkerhetskrav. Om det inte även fortsättningsvis finns goda standarder kommer tillsyn genom bland annat marknadskontroll att försvåras samt riskvärderingen bli mer komplicerad och lättare kunna ifrågasättas av berörda parter.

Mycket talar för att tjänsteområdet framöver kommer att växa kraftfullt både vad avser dess verkliga omfattning i samhället och dess betydelse inom standardiseringen. Tillhandahållandet av tjänster till konsumenter över nationsgränserna har ökat och kan antas öka än mer i framtiden. Tjänstesäkerhet är ett område som med all säkerhet kommer att bli föremål för standardisering och då kan begreppet mycket väl tänkas omfatta även säkerhet vid offentliga tjänster. Delar av den offentliga sfären och den privata sfären är relativt oreglerad. De är därför möjliga områden för framtida standardisering.

Verket har hittills deltagit i mycket begränsad omfattning inom standardisering av tjänster då flertalet standardiseringsprojekt avsett områden utanför verkets ansvarsområde. För att säkerställa att tjänsterna uppfyller krav på säkerhet ökar behovet av såväl tillsynsinsatser som goda standarder. Då alltfler tjänster blir aktuella för standardisering och även verkets ansvarsområde för tillsyn över tjänster kan komma att utvidgas till att även avse tjänster tillhandahållna av det offentliga talar mycket för att behovet av delaktighet från verkets sida i sådana standardiseringsprojekt kommer att öka.

5.3.2 Sektorsansvaret

När det gäller sektorsansvaret för handikapp- och miljöfrågor är situationen något annorlunda. Här är det fråga om i vilken utsträckning man kan kräva att just Konsumentverket har ansvaret för utveckling av standarder. Eftersom de två områden som omfattas av sektorsansvaret är under kraftfull utveckling och standarder här ses som ett lämpligt verktyg för en positiv samhällsutvecklingen är det svårt att närmare beskriva Konsumentverkets insatser på kort sikt. På längre sikt är dock potentialen för utvecklingen av standarder inom både miljöområdet och tillgänglighet/design för alla så betydande att det kommer att krävas särskilda analyser av vilka myndigheter eller organisationer som har huvudansvaret eller kan förväntas komma att delta i sådant arbetet. Konsumentverkets erfarenheter och perspektiv kan

utgöra ett värdefullt bidrag till standardiseringsarbetet. Som exempel på frågor som för närvarande diskuteras inom ANEC:s DfA (Design for All) grupp och som därför är aktuella i detta sammanhang kan nämnas ”Tillgång till informationssamhället för äldre och handikappade”, ”Tillgång och användbarhet i byggd miljö”, ”Säkerhet och prestanda för elektriska hushållsmaskiner avsedda för handikappade”, ”Tillgängliga förpackningar”, Hänsynstagande till design för alla perspektiv i all standardiseringsutveckling (Implementering av CEN/CENELEC Guide 6) och Risker med ”tysta” fordon (hybrid och elektriska fordon) för personer med nedsatt syn etc.

Konsumentverket driver sedan två år ett europeiskt standardiseringsprojekt om lättöppnade förpackningar. Projektet har sin grund i de problem som framförallt många äldre och handikappade har när det gäller att öppna olika förpackningstyper. Projektet startades ursprungligen av det svenska Reumatiker förbundet som ett forskningsarbete och har nu övergått i en mer operativ fas i europeisk miljö för att fastställa vilka rimliga krav man kan ställa på en förpackning som ska anses vara lätt att öppna. En tysk undersökning av hur tyska pensionärer upplevde olika vardagsproblem visade att just öppningsbarheten hos förpackningar var ett av de största problemen. Detta standardiseringsprojekt belyser något av de utmaningar som det europeiska samhället står inför då den demografiska kartan visar på en allt större andel äldre i befolkningen.

Inom miljöområdet kommer alltmer frågor av karaktären livscykelanalyser av olika produktkategorier, mätmetoder för klassificering av miljövänliga produkter och miljömärkning av varor och tjänster att bli föremål för internationell standardisering . Regeringen har i Klimatpropositionen 2009 särskilt behandlat frågan om märkning och standardisering. Bl.a. påpekas att regeringen driver ett projekt för att använda handelspolitiska verktyg för att understödja klimatarbetet. En del i detta projekt är att verka för framtagandet av internationella system för standarder, certifiering och märkning av klimatvänliga varor och tjänster. I januari 2008 togs initiativ till en ny ISO-standard för klimatmärkning av produkter (Carbon Footprint), bl.a. på initiativ av SIS. Enligt tidsplanen ska standarden vara färdig 2010. Regeringen vill inte föreslå lagstiftning om klimatmärkning utan vill se en frivillig märkning som tas fram i dialog med alla aktörer på marknaden. På miljöområdet saknas generella styrmedel liknande produktsäkerhetsdirektivet och då blir inflytandet från miljökonsumentintresset särskilt viktigt i standardiseringsprocessen. Genom att ta hänsyn till miljöaspekter i den europeiska och i den internationella standardiseringen bidrar processen positivt till en hållbar utveckling.

5.3.3 Skydd av större eller sårbara konsumentgrupper eller frågor av stor betydelse från samhälls/konsumentsynpunkt

Vad beträffar den tredje nivån i klassificeringen rör det sig här om enstaka standardiseringsprojekt där deltagande från verket kan ha både symbolisk och reell betydelse som exempelvis Social Responsibility projektet. Verkets deltagande i projektet var ett uppdrag från regeringen. Den typen av politiska ställningstaganden för deltagande kan även framledes göra att verket får uppdrag att delta i standardiseringsprojekt som inte nödvändigtvis helt faller in under ovan angivna motiv. Det kan även tänkas förekomma standardiseringsprojekt där det starkaste motivet för deltagande är behovet av skydd för större eller sårbara konsumentgrupper där det finns starka skäl för att ett tillräckligt skydd bäst åstadkoms genom någon form av medverkan från Konsumentverkets sida i standardisering.

5.4 Strategi

Det finns flera skäl till att även i fortsättningen delta aktivt i standardiseringsarbetet. Det är en styrka att ha medverkat vid utvecklingen av en standard för att fokusera på de viktigaste säkerhetsaspekterna vid efterföljande marknadskontroller. Erfarenheter från kontrollerna kan återföras på ett konstruktivt sätt vid framtida revideringar av standarderna.
Det är å andra sidan inte nödvändigt att tillsynsmyndigheten måste ha den detaljerade kunskapen från standardiseringsarbetet för att genomföra effektiva marknadskontroller. Konsumentverket har genomfört en rad tillsynsinsatser på områden där verket inte deltagit i bakomliggande standardisering. Erfarenheter från tillsynen kan återföras till de intressenter som svarar för revidering av en gällande men bristfällig standard. Verkets erfarenhet är dock att det är en fördel att ha en gedigen erfarenhet från standardiseringsprocessen för att tolka standarder även på andra områden, bedöma provningsprotokoll liksom för att konstatera brister i en gällande standard. God kompetens från standardiseringsområdet gör också att möjligheterna att hävda krav på förbättringar av en standard blir betydligt större.

Genom att delta på strategiskt sätt i standardiseringsarbetet kan verket bidra till att standarder innehåller tillräckliga krav på säkerhet, något som kommer flertalet konsumenter till godo på ett mer effektivt sätt än om verket i stället skulle granska produkterna i efterhand genom tillsynsåtgärder. Deltagandet ger även andra fördelar. Genom deltagandet i standardiseringsarbetet får verket kunskap om risker med produkter som kan användas inom tillsynsarbetet. Omvänt kan verket tillföra erfarenheter från tillsynsarbetet till standardiseringsarbetet. Konsumentverket har, som andra myndigheter, en särställning vid deltagande i standardiseringen, nämligen att verket kan påverka frågan om en standard ska publiceras i EUT och därmed få

presumtionsverkan för säker produkt. När frågan om en standard aktualiseras av kommissionen är det dock mycket svårt att ha en uppfattning om standarden uppfyller tillräckligt högt ställda krav på säkerhet om man inte i någon mån är insatt i problemställningarna och tagit del av materialet som ligger till grund för standarden.

Det viktigaste skälet till att delta i standardiseringsprocessen är att därigenom åstadkomma en standard som på ett bättre sätt tillgodoser rimliga krav ur konsumentsynpunkt på exempelvis produktsäkerhet. Kunskap inom strategiska produktområden gör också att det finns bättre förutsättningar att ge konstruktiva synpunkter i samband med att direktiv och mandat formas inom EU. Genom erfarenhet av kontroll av efterlevnad av en standard erhålls också starka argument för att i kommande revidering göra den tydligare och bättre lämpad för att bidra till en god måluppfyllelse. Konsumentskyddsintresset kan tillvaratas bättre samtidigt som en bättre standard med tydliga specifikationer borgar för att spelreglerna för företagen på marknaden blir likvärdiga.

I Konsumentverkets strategi för sina fortsatta insatser inom standardiseringen ingår en rad element.

En systematiserad beredning kommer att göras inför ställningstagande till hur Konsumentverket ska agera i framtida standardiseringsarbete.

I tillämpliga delar kommer samma stuktur att användas vid bedömningen om och hur verket fortsättningsvis kommer att agera i standardiseringsarbete som redan pågår. Som underlag för beredningen används den kartläggning och dokumentation av pågående projekt där verket är aktivt eller har någon form av bevakning (bilaga 1).

Dokumentationen kommer att fortsättningsvis hållas aktuell genom en löpande bevakning av nya projekt och av revideringar av gällande standarder. Endast standardiseringsorganen har den fullständiga översikten över samtliga pågående och planerade standardiseringsprojekt och det är därför nödvändigt med ett nära samarbetet med främst SIS i syfte att så tidigt som möjligt identifiera viktiga områden och projekt och andra händelser som kan påverka verkets ställningstagande i standardiseringen. För 2009 har SIS fått i uppdrag att för verkets räkning särskilt bevaka standardiseringsprojekt som kan ha intresse för konsumenter.

I de fall Konsumentverket inte har i särskilt uppdrag av regeringen att delta i viss standardisering kommer verket som strategi för det fortsatta standardiseringsarbetet att utgå från följande frågeställningar:

- Analys av tillgänglig dokumentation som statistik, anmälningar, riskanalyser, notifieringar, konsumentundersökningar mm som motiverar åtgärder inom standardiseringen
- En värdering av standardens syfte i relation till
  - verkets tillsynsansvar
  - verkets sektorsansvar för miljö- respektive handikappfrågor
  - behovet av skydd för större/sårbara konsumentgrupper
- Bedömd nytta av krav i en standard från konsumentsynpunkt
- Verkets möjlighet att genom medverkan påverka standarden i önskvärd riktning
- Konsumentverkets resurser att medverka genom egna insatser och/eller möjliga samarbetspartner
- I samband med den årliga planeringsprocessen preciseras/revideras målen med verkets deltagande i varje enskilt standardiseringsprojekt och den framtida marginalnyttan av ett deltagande bedöms.
- I de fall målen med deltagandet i standardiseringen nåtts på ett tillfredsställande sätt sker omprioritering av verkets insatser till andra angelägna områden.
- I varje standardiseringsprojekt ska frågor som särskilt måste bevakas tydliggöras. Återkoppling från internationella möten sker med rapporter där särskilt utvecklingen av de svenska positionerna värderas.

Standardiseringsarbete pågår hos ett antal svenska myndigheter. Samarbete och erfarenhetsutbyte mellan dessa myndigheter skulle utgöra ett bra stöd för att utveckla arbetsområdet i positiv riktning, särskilt vad gäller att stärka användarinflytandet i standardiseringsprocesserna. Olika myndigheter besitter även specialistkompetenser som om den kunde komma även andra myndigheter tillgodo inom ramen för standardisering borde kunna öka effektiviteten i arbetet. I regeringens ovan nämnda skrivelse understryks behovet av nätverk för myndigheter som deltar i standardiseringen inom olika områden. Det är Konsumentverkets uppfattning att regeringen borde verka för att ett nätverk etableras mellan dessa myndigheter. En lämplig modell för nätverket kunde vara Marknadskontrollrådet, som administreras av SWEDAC.

Konsumentverket intar en ledande roll i SSR Konsumentråd. Verket har för avsikt att fortsätta sitt aktiva engagemang och bidra till att rådet kan arbeta utifrån den av dem antagna strategin för att stärka användarinflytandet i standardisering. Det måste dock framhållas att i vart fall i nuläget är det få frivilligorganisationer om någon som har den organisation, den uthållighet, finansiella möjligheter och kompetens som krävs för ett framgångsrikt

deltagande i standardiseringsarbete som kan ersätta myndigheternas medverkan.

5.5 Resurser

Det område där verket har den överlägset största aktiviteten inom standardisering för närvarande är produktsäkerhetsområdet. Budgeterad resurs för verksamhetsåret inom enheten produktsäkerhet uppgår till lite drygt en årsarbetskraft. Härutöver avsätts mindre resurser för medverkan inom standardisering av lättöppnade förpackningar samt inom projektet för socialt ansvarstagande.Detta är dock en betydligt mindre resurs än vad som tidigare lagts på denna verksamhet. Antalet projekt som verket är inblandat i har i och för sig måst minska men det bör även ur arbetsbelastningssynpunkt ändå noggrant övervägas vilka projekt som verket ska vara fortsatt involverade i om resursen inte ökas. Ett skäl är att några av de mest erfarna medarbetarna på standardiseringsområdet lämnar verket under innevarande verksamhetsår eller inom de närmaste åren. Även om nyrekryteringar delvis kan täcka upp detta kan bortfallet av kompetens inte på kort sikt helt ersättas inom just arbetsområdet standardisering. Med en fortsatt resursinsats med i storleksordningen en årsarbetskraft kan inte heller insatserna utvidgas till nya standardiseringsprojekt som exempelvis inom tjänsteområdet.

Om personinsatsen kunde ökas till två årsarbetskrafter kan den bedömas räcka till att upprätthålla större delen av de projekt verket idag är aktiva inom. Dessutom skulle verket med sådan förstärkning även kunna överväga att nysatsa inom vissa områden om behov uppstår.

Utöver personresurser erfordras tillräckliga medel för resor och att ta fram underlag som exempelvis prova ut testmetoder, läkarutlåtanden kring vissa medicinska frågor, konsulter för att komplettera med specialkunskaper som verket saknar och inte bör knyta till sig långsiktigt.

Konsumentverket ser små möjligheter att inom nuvarande resursramar och av regeringen prioriterade uppgifter själv göra en omdisponering av resursinsatser som skulle kunna öka insatserna på standardiseringsområdet.

På sikt förutser verket att revideringen av direktiv och det ökade behovet av harmoniserade standarder på grund av bl.a. varupaketets regler kommer att motivera ett behov av ytterligare resursinsatser. Utvecklingen mot mer globaliserade standardiseringsprocesser kommer även att innebära att varje standardiseringsprojekt blir mer resurskrävande. Det finns anledning för Konsumentverket att i kommande budgetunderlag närmare redovisa vad detta kan få för konsekvenser.

Konsumentverket vill även understryka vikten av att åtaganden vad gäller standardisering görs långsiktigt. Att delta i standardisering kräver relativt sett mycket resurser. De framsteg som görs under en period kan snabbt gå om intet vid senare tillfällen. På de områden där kraven i standarder är av stor betydelse för konsumenter och för verkets möjligheter att fullgöra sitt tillsynsuppdrag på ett bra sätt behöver därför kontinuerliga insatser under många år. Kompetensförsörjning och tillräckliga resurser måste därför kunna säkerställas långsiktigt.

5.6 Uppföljning

Standardiseringsprocessen är som framgått utdragen i tid. Det är även svårt att med någon säkerhet kunna mäta vad just verkets insatser faktiskt lett till för resultat. Att följa upp och mäta resultat av verksamheten årligen är därför mycket svårt, för att inte säga omöjligt. Den metod som verket beskrivit ovan för urval och planering av standardiseringsprojekt innebär samtidigt att en löpande uppföljning kommer att göras i vart fall årligen. Detta bör väl fylla kraven även för uppföljning av aktiviteterna.

Förteckning över standarder inom Konsumentverkets verksamhetsområde

Verket disponerar över ett anslag om 1,5 miljoner som i ramanslaget avsatts till bidrag för standardiseringsprojekt inom verkets arbetsområde. Som ett underlag i arbetet med att ta fram en strategi har standarderna som erhållit bidrag under de senaste åren kartlagts. I förteckningen anges i vänsterspalten vilken kategori som standarden tillhör, därefter standardens namn, standardens nummer, harmoniserad eller ej (publicerad i EUT, Europeiska Unionens Tidning, eller inte), SIS/SEK-arbetsgrupp, CEN arbetsgrupp, ISO/EEC arbetsgrupp, aktivitetsgrad (sekretariat/proaktiv/reaktiv/bevakar/ej med). Förteckningen omfattar ca 200 standarder, som har fördelats i fem grupper under rubrikerna: Personlig skyddsutrustning (PSU), Leksaker, Barnartiklar, Övriga artiklar som omfattas av Produktsäkerhetslagen (PSL), Produkter som inte omfattas av PSL.

När standarden är publicerad i EUT presumeras, förutsätts, en produkt som uppfyller standardens krav även uppfylla kraven i svensk lagstiftning och övrig nationell lagstiftning inom EU.

SIS och SEK är nationella standardiseringsorgan, CEN är ett av de europeiska standardiseringsorganen och ISO liksom ISO/EEC är verksamma på global nivå.

Olika nivåer på engagemanget i standardiseringen anges med följande begrepp:
Svenskt sekretariat är ett stort åtagande och om Konsumentverkets medarbetare har *ordförandeposten* i någon grupp medför det en relativt sett stor insats. Det kan gälla en svensk s.k. spegelkommitté där rollen innebär ansvar för den svenska gruppens arbete eller en europeisk arbetsgrupp där det medför ett direkt ansvar för utvecklingen av standarder. När det gäller aktivitetsgrad i övrigt står *proaktiv* för ett aktivt deltagande där verket svarar på remisser och förbereder egna inlagor samt reagerar på andra dokument och deltar på de flesta mötena i svenska och europeiska respektive globala arbetsgrupper. *Reaktiv* innebär att verket svarar på en hel del remisser och åker på ett fåtal möten. När verket endast tar emot dokument utan att de besvaras har detta kallats för *bevakar*. När verket inte deltar alls har detta markerats med *ej med*.

Postadress	Fakturaadress	Besöksadress	Telefon/Fax	E-post/webbadress	Giro	Org.nr
Box 48 651 02 Karlstad	FE 64 833 83 Strömsund	Lagergrens gata 8	0771-42 33 00 054-19 41 95	konsumentverket@konsumentverket.se www.konsumentverket.se	Post: 5 99 75-3 Bank: 5050-2806	202100-2064

Förteckning över barnartiklar och lekredskapsstandarder som omfattas av PSL

maj-09

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad Publicerad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
Barn-artiklar	Barnartiklar-Barnvagnar-Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1888 : 2003 A1:2005 A2:2005 A3:2005	nej	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG3		proaktiv + konsulthjälp SP
	Barnartiklar-Barngrindar-Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1930 :2000 A1:2005		SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG4		bevakar
	Barnartiklar- Bärstolar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 13209 del 1:2004 Bärstolar med ram	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG4		bevakar
	Barnartiklar- Bärselar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 13209 del 2:2004 mjuka bärselar	nej	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG4		bevakar
	Barnartiklar- Gåstolar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN1273: 2005		SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG4		reaktiv
	Barnartiklar-Bestick och servis-Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 14372:2004		SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG5		
	Barnartiklar- Babyliftar och ställningar- Säkerhetskrav och provningametoder	SS-EN1466: 2004 A1:2007	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG2		reaktiv
	Barnartiklar-Gungsele-Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 14036:2003	nej	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG1		har varit proaktiv
	Barnartiklar-Nappar del1 Allmänna säkerhetskrav och produktinformation	SS-EN 1400-1: 2002	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG5		reaktiv
	Barnartiklar-Nappar del 2 Mekaniska krav och provning	SS-EN 1400-2: 2002	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG5		reaktiv
	Barnartiklar- Nappar del 3 Kemiska krav och provning	SS-EN 1400-3 :2002	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG5		bevakar
	Barnartiklar - Babysitters	SS-EN 12790:2002		SIS/TK 404	CEN/TC 252/ WG2		reaktiv

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSL, barnart.)

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad Publicerad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Barnartiklar Napphållare - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 12586:2007	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252		proaktiv
	Barnartiklar-Metoder för bestämning av avgivning av N-nitrosaminer och liknande substanser från elastomerer eller gumminappar	SS-EN 12868:1999		SIS/TK 404	CEN/TC 252 WG5		bevakar
	Barnartiklar-Bordsmonterade stolar -Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1272: 1998		SIS/TK 404	CEN/TC 252 WG1		reaktiv
	Barnartiklar- Nappflaskor, muggar och liknande artiklar del 1 Allmänna och mekaniska krav och provning	SS-EN 14350-1: 2004	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252 WG5		reaktiv
	Barnartiklar- Nappflaskor, muggar och liknande artiklar del 2 Kemiska krav och provning	SS-EN 14350-2: 2004		SIS/TK 404	CEN/TC 252 WG5		reaktiv
	Barnartiklar-Cykelsitsar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN14344: 2004	ja	SIS/TK 404	CEN/TC 252 WG7		reaktiv
	Barnartiklar-Barnselar och liknande artiklar -Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 13210: 2004		SIS/TK 404	CEN/TC 252 WG4		bevakar
	Barnartiklar- Vägledning för ökad säkerhet	SIS-CEN/ TR13387: 2004			CEN/TC 252/ WG6		SIS sekr KOV ordförande konsulthjälp
Möbler avsedda för barn	Höga barnstolar-del 1 Säkerhetskrav	SS-EN14988-1: 2006		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv
	Höga barnstolar-del 2 provningsmetoder	SS-EN14988-2: 2006		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSL, barnart.)

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad Publicerad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Möbler- Spädbarnssänagr och vaggor för hemmabruk- del 1 Säkerhetskrav	SS-EN 1130-1: 1996	ja	SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	reaktiv
	Möbler- Spädbarnssängar och vaggor för hemmabruk- del 2 Provningsmetoder	SS-EN 1130-2: 1996	ja	SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv
	Möbler för hemmiljö- Småbarnssängar inklusive hopfällbara sängar del 1 Säkerhetskrav	SS-EN 716-1: 2008		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv
	Möbler för hemmiljö- Småbarnssängar inklusive hopfällbara sängar del 2 Provningsmetoder	SS-EN 716-2: 2008		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv
	Lekhagar för hemmabruk del 1 Säkerhetskrav	SS-EN 12227-1 : 1999		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	reaktiv
	Lekhagar för hemmabruk del 2 Provningsmetoder	SS-EN 12227-2 : 1999		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	reaktiv
	Skötbord för hemmabruk- del 1 Säkerhetskrav	SS-EN 12221-1: 2008		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv
	Skötbord för hemmabruk- del 2 Provningsmetoder	SS-EN 12221-2: 2008		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv
	Möbler för hemmiljö - Våningssängar och höga sängar - del 1 Krav på säkerhet, hållfasthet och hållbarhet	SS-EN 747-1: 2007		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	proaktiv
	Möbler för hemmiljö - Våningssängar och höga sängar - del 2 - Provningsmetoder	SS- EN 747-2: 2007		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	reaktiv
	Möbler - Bedömning av antändlighet hos stoppade möbler - del 1: Tändkälla: Glödande cigarett	SS-EN 1021-1: 2006		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	bevakar

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSL, barnart.)

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad Publicerad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Möbler - Bedömning av antändlighet hos stoppade möbler - del 2: Tändkälla: Gasreaktiva motsvarande en brinnande tändsticka	SS-EN 1021-2: 2006		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	bevakar
	Möbler - Bedömning av antändlighet hos stoppade sängar och madrasser - del 1: Tändkälla: Glödande cigarett	SS-EN 597-1: 1995		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	bevakar
	Möbler - Bedömning av antändlighet hos stoppade sängar och madrasser - del 2: Tändkälla: Gasreaktiva motsvarande en brinnande tändsticka	SS-EN 597-2: 1995		SIS/TK 391	CEN/TC 207	ISO/TC 136	bevakar
Lekredskap	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 1 Allmänna säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176-1:2008		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 2 Gungor - kompletterande säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176-2:2008		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 3 Rutschbanor Kompletterande säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176- 3: 2008		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 4 Linbanor Kompletterande säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176-4: 2008		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad Publicerad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 5 Karuseller Kompletterande säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176-5: 2008		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 6 Vippgungor Kompletterande säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176-6: 2008		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 7 Vägledning för installation, besiktning, underhåll och drift	SS-EN 1176-7: 2008		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 10 Helt inneslutna lekredskap Komplette-rande säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176- 10		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv
	Lekredskap och stötdämpande underlag Del 11 Tredimensionella nätkonstruktioner Kompletterande säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1176- 11		SIS/TK 379	CEN/TC 136/SC1		proaktiv

Proaktiv = verket svarar på remisser och andra dokument och deltar på de flesta mötena i SIS och CEN/ISO arbetsgrupper

Reaktiv = verket svarar på en del remisser och deltar i ett fåtal möten

Bevakar = verket bevakar och tar emot papper

Deltar ej = ej anmäld till arbetsgruppen

Förteckning över leksaker, standarder som omfattas av lagen om leksakers säkerhet

maj-09

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad - publicerad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO stand och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
Leksaker	Leksaker - Säkerhetsregler	SS-EN 71-1-- 10		SIS/TK 392	CEN/TC 52	ISO/TC 181	proaktiv
	Leksaker - Säkerhetsregler- del 1 Mekaniska och fysikaliska egenskaper	SS-EN 71-1: 2005 A6:2008	ja	SIS/TK 392	CEN/TC 52 WG3	ISO 8124-1 :2009 ISO/TC 181	proaktiv + Konsulthjälp
	Leksaker - Säkerhetsregler- del 1 Mekaniska och fysikaliska egenskaper - snören i leksaker	SS-EN 71-1 :2005		SIS/TK 392	CEN/TC 52 WG3 /TG2		proaktiv
	Leksaker - Säkerhetsregler-del 1 mekaniska och fysikaliska egenskaper - Små bollar-Kvävningsrisk	SS-EN 71-1: 2005		SIS/TK 392	CEN/TC 52 WG3 /TG3		Mycket proaktiv KOV (Wanda) ordf + Konsult-hjälp
	Leksaker - Säkerhetsregler-del 1 mekaniska och fysikaliska egenskaper - Magneter i leksaker	SS-EN 71-1: 2005		SIS/TK 392	CEN/TC 52 WG3 /TG4		proaktiv
	Leksaker - Säkerhetsregler-del 1 mekaniska och fysikaliska egenskaper - varningar	SS-EN 71-1: 2005		SIS/TK 392	CEN/TC 52 WG3 /TG5		proaktiv
	Leksaker - Säkerhetsregler-del 1 mekaniska och fysikaliska egenskaper - Åkleksaker	SS-EN 71-1: 2005		SIS/TK 392	CEN/TC 52 WG3 /TG6		proaktiv + Konsulthjälp
	Leksaker - Säkerhetsregler-del 2: Brännbarhet	SS-EN 71-2: 2006 A1:2007	ja	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG4	ISO 8124-2 :2007 ISO/TC 181	tidigare proaktiv
	Leksaker - Säkerhetsregler-del 3 Migrering av vissa grundämnenämnen	SS-EN 71-3: 2000 A1:2007 A1/AC: 2009	ja	SIS/TK 392	CEN/TC 52 WG	ISO 8124-3: 1997 ISO/TC 181	reaktiv
	Leksaker - Säkerhetsregler-del 5 Kemiska leksaker (hobby-utrustning utom kemilådor)	SS-EN 71-5: 1993	ja	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG5		bevakar, tidigare proaktiv
	Leksaker- Säkerhetsregler - del 6 Varningssymbol "Ej lämplig för barn under 3 år"	SS-EN 71-6: 1995	ja	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG		proaktiv
	Leksaker- Säkerhetsregler del 7 fingerfärger	SS-EN 71-7: 2002	ja	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG		reaktiv

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (Leksaker)

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad - publicerad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO stand och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Leksaker- Säkerhetsregler del 8 Gungor rutschbanor och liknande aktivitetsleksaker avsedda för utomhusbruk	SS-EN 71-8 2003 A1:2006 A2:2005	endast, delvis KOV har invänt	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG 10		proaktiv
	Leksaker- Säkerhetsregler del 8 Gungor rutschbanor och liknande aktivitetsleksaker avsedda för utomhusbruk - Studsmattor			SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG 10/ TG1		proaktiv
	Leksaker- Säkerhetsregler del 8 Gungor rutschbanor och liknande aktivitetsleksaker avsedda för utomhusbruk - Maximihöjder			SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG 10/ TG3		proaktiv
	Leksaker- Säkerhetsregler del 8 Gungor rutschbanor och liknande aktivitetsleksaker avsedda för utomhusbruk - Utformning gungor			SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG 10 /TG 4		proaktiv
	Leksaker- Säkerhetsregler del 9 Organiska kemikalier	SS-EN 71-9: 2005 A1:2007	nej	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG 5		bevakar - tidigare proaktiv
	Leksaker- Säkerhetsregler del 10 Organiska kemikalier Provtagning och metoder för extraktion	SS-EN 71-10: 2005	nej	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG 5		bevakar
	Leksaker- Säkerhetsregler- del 11 Analysmetoder för organiska föreningar	SS-EN 71-11: 2005	nej	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG 5		bevakar
	Leksaker- Säkerhetsregler- Nationella översättningar av varningar och bruksanvisningar i EN 71	SIS/CEN/TR 15071 : 2005	ja	SIS/TK 392	CEN/TC 52/ WG		proaktiv
	Elektriska leksaker	SS-EN62115		SEK/TK 61		ISO/ EEC	bevakar

Proaktiv = verket svarar på remisser och andra dokument och deltar på de flesta mötena i SIS och CEN/ISO arbetsgrupper

Reaktiv = verket svarar på en del remisser och deltar i ett fåtal möten

Bevakar = verket bevakar och tar emot papper

Deltar ej = ej anmäld till arbetsgruppen

Förteckning över standarder i kategorin personlig skyddsutrustning PSU

09-maj

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
Hjälmar	Skidhjälmar och snowboardhjälmar	SS-EN 1077: 2007	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG		proaktiv
	Hjälmar för cyklister, skateboard och rullskridskor	SS-EN1078: 1997 A1:2005	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG4		KOV ordförandeskap (Lotten S) och proaktiv
	Småbarnshjälmar	SS-EN 1080: 1997 A1:2002 A2:2005	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG4		KOV ordförandeskap (Lotten S) och proaktiv
	Ridhjälmar	SS-EN 1384: 1996 A1:2002	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG		proaktiv
	Ridhjälmar med extra hög skyddsförmåga	SS-EN 14572 :2005	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG4		proaktiv
	Klätterhjälmar	SS-EN 12492 :2000 A1:2002	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG		reaktiv
	Kanothjälmar	SS-EN 1385: 1997 A1:2005	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG4		reaktiv
	Luftsporthjälmar	SS-EN 966: 1996 A1:2000	ja	SIS/TK 525	CEN/TC 158 WG		reaktiv
	Huvud och ansiktsskydd för för ishockeyspelare	SS-EN ISO 10256: 2004	ja	SIS/TK 525		SS-EN ISO 10256: 2004 ISO/TC 83/SC5	proaktiv
Flytvästar	Flytvästar del 1 Räddningsvästar för fartyg i yrkesmässigt bruk	SS-EN ISO 12402:1 2005	nej	SIS/TK 378/ AG1	CEN/TC162/WG6	SS-EN ISO 12402:1 2005 ISO/TC 188/ WG14	bevakar
	Flytvästar del 2 Räddningsvästar klass 275- Säkerhetskrav	SS-EN ISO 12402:2 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:2 2005	proaktiv

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSU)

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Flytvästar del 3 Flytvästar klass 150 Säkerhetskrav	SS-EN ISO 12402:3 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:3 2005	proaktiv
	Flytvästar del 4 Flytvästar klass 100 Säkerhetskrav	SS-EN ISO 12402:4 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:4 2005	proaktiv
	Flytvästar del 5 Flythjälpmedel klass 50 Säkerhetskrav	SS-EN ISO 12402:5 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:5 2005	proaktiv
	Flytvästar del 6 Flytvästar och flytplagg för speciella ändamål Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN ISO 12402:6 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:6 2005	proaktiv
	Flytvästar del 7 Material och beståndsdelar Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN ISO 12402:7 2005	nej	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:7 2005	reaktiv
	Flytvästar del 8 Tillbehör Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN ISO 12402:8 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:8 2005	reaktiv
	Flytvästar del 9 Provningsmetoder	SS-EN ISO 12402:9 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:9 2005	reaktiv
	Flytvästar Räddningsvästar del 10 Material och beståndsdelar Säkerhetskrav och nya provningsmetoder	SS-EN ISO 12402:10 2005	ja	SIS/TK 378/AG1	CEN/TC162/WG6	ISO/TC 188/ WG14 SS-EN ISO 12402:10 2005	reaktiv

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSU)

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Flythjälpmedel för att lära sig simma- del 1: Flythjälpmedel att ha på sig - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 13138-1: 2003	ja	SIS/TK 378	CEN/TC162/WG10		reaktiv
Simhjälp-medel PSU	Flythjälpmedel för simutbildning- del 2: Krav och testmetoder för hållna flythjälpmedel	SS-EN 13138-2: 2007	ja (GPSD)	SIS/TK 378	CEN/TC162/WG10		reaktiv
PSL	Flythjälpmedel för simutbildning - del 3: Burna flythjälpmedel, simsäten - säkerhetsföreskrifter och provningsmetoder	SS-EN 13138-3: 2007	nej	SIS/TK 378	CEN/TC162/WG10		reaktiv
	Sjöräddningsdräkter - del 1 Räddningsdräkter för arbete, fordringar för säkerhet	SS-EN ISO 15027-1 : 2002	ja	SIS/TK 402		ISO 15027-1 : 2002	ej med
Räddningsdr äkter	Sjöräddningsdräkter - del 2 Räddningsdräkter för nödläge, fordringar för säkerhet	SS-EN ISO 15027-2 : 2002	ja	SIS/TK 402		ISO 15027-2 : 2002	ej med
	Sjöräddningsdräkter - Räddningsdräkter provningsmetoder	SS-EN ISO 15027-3 : 2002	ja	SIS/TK 402		ISO 15027-3 : 2002	ej med
	Snorklar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1972: 1997	nej	SIS/TK 393			bevakar
Snorklar	Dykutrustning - Djupmätare och dykdatorer	SS-EN 13319: 2000	ja (GPSD)	SIS/TK 393			reaktiv
Dykutrust-ning	Dykutrustning -Kombinerade flyt och räddningsanordningar	SS-EN 12628: 1999	ja	SIS/TK 393			reaktiv
	Dykutrustning- Avvägningsvästar	SS-EN 1809: 1997	ja	SIS/TK 393			reaktiv
	Ögonskydd-Termininologi	SS-EN 165: 2005	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
Ögonskydd	Ögonskydd-Solglasögon och solskyddsfilter för allmänt bruk samt filter för direkt iakttagelse av solen	SS-EN 1836: 2005 A1:2007	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSU)

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Ögonskydd- Ögon och ansiktsskydd av nättyp	SS-EN 1731: 2006	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd - Icke optiska provningsmetoder	SS-EN 168. 2007	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd - Filter vid svetsning och och besläktade förfaranden	SS-EN 169	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd- Filter mot ultraviolett strålning	SS-EN 170: 2003	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd - Filter mot infraröd strålning	SS-EN 171	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd - Solglasögon för yrkesarbete	SS-EN 172 A1, A2	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd Skidglasögon för utförsåkning	SS-EN 174: 2001	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Personlig skyddsutrustning för ögon och ansikte mot svetsning	SS-EN 175	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd - Filter mot laserstrålning	SS-EN 207 A1:2005, AC:2004	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd - Filter för användning under justering av lasrar och och lasersystem	SS-EN 208 A1	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögtonskydd- Automatiska svetsfilter	SS-EN 379	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Skyddsskärmar för laserarbetsplatser	SS-EN 12254 A2:2008	nej	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd för motorcykel och mopedförare	SS-EN 1938	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd för snöscoteråkare	SS-EN 13178: 2000	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar
	Ögonskydd - Ansiktsskärmar och visir på skyddshjälm för användningav personal inom räddnings och ambulanstjänst	SS-EN 14458: 2004 A1:2007	ja	SIS/TK 399	CEN/TC 85	ISO/TC 94/ SC6	bevakar

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Personal protective Equipment - Eye and face protection- Vocabulary	SS-EN 165		SIS/TK 399		ISO 4007	bevakar
	Eye and face protection- Test methods for sunglasses and related equipment			SIS/TK 399		ISO 12311	bevakar
	Sunglasses and related eyeware - Part 1 Sunglases for general use			SIS/TK 399		ISO 12312-1:2008	bevakar
Andnings-skydd	Andningsskydd - Helmasker för speciell användning- Fordringar, provning, märkning	SS-EN 136-10	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Fläktassisterad sugslangsapparat med huva- Fordringar, provningar, märkning	SS-EN 269	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Terminologi för komponenter och detaljer	SS-EN 134	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Helmasker - Fordringar, provning, märkning	SS-EN 136 AC: 1999 AC:2004	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Filter ej monterade på mask- Partikelfilter, gasfilter och kombinerade filter. Fordringar, provning, märkning	SS-EN 12083 AC:2000	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Halv och kvartsmasker - Fordringar, provning, märkning	SS-EN 140 AC:1999	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Fläktassisterade filterskydd med hjälm eller huva - Fordringar, provning, märkning	SS-EN 12941	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Definitioner	SS-EN 132	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSU)

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Andningsskydd - Ordlista	SS-EN 135	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Partikelfilter - Fordringar, provning, märkning	SS-EN 143 AC:2002 AC:2005 AC:2006	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Testmetoder del 1 Bestämning av inläckage och totalt inläckage	SS-EN 13274-1	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Testmetoder del 2: Praktisk provning	SS-EN 13274-2	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Testmetoder del:3 Bestämning av andningsmotstånd	SS-EN 13274-3	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Testmetoder del:4 Flamtester	SS-EN 13274-4	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Testmetoder del:5 Klimatvillkor	SS-EN 13274: 5	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Klassifikation	SS-EN 133	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Filtrerande halvmasker mot partiklar - Fordringar, provning, märkning	SS-EN 149 AC: 2002	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd - Bitmunstycksenheter - Fordringar, provning, märkning	SS-EN 142	ja	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
Andnings-skydd	Andningsskydd - Rekommendationer för val användning, skötsel, underhåll- Vägledande dokument	SS-EN 529:2005	nej	SIS/TK 400	CEN/TC 79	ISO/TC 94	bevakar
	Andningsskydd -Gasflaskventiler- del 3: Utlopp för dykgaserna Nitrox-blandningar och syrgas	SS-EN 144-3	ja	SIS/TK 401			bevakar
	Andningsskydd - Bärbar Nitrxapparat med öppet system för dykning- Fordringar, provning, märkning	SS-EN 13949	ja	SIS/TK 401			bevakar

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Andningsskydd - Bärbar tryckluftsapparat med öppet system för dykning- Fordringar, provning, märkning	SS-EN 250 A1:2006	ja	SIS/TK 401			bevakar
	Andningsskydd- Ytförsörjd dykapparat för blandgas med öppet system för dykning del 1 Behovsstyrt system	SS-EN 15333-1: 2008	ja	SIS/TK 401			bevakar
Hörsel-skydd							
	Hörselskydd - Allmänna fordringar del 1 Kåpor	SS-EN 352-1	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159	ISO/TC 94/ SC 12	
	Hörselskydd - Allmänna fordringar del 2 proppar	SS-EN 352-2	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
	Hörselskydd - Allmänna fordringar del 3 Kåpor monterade på industrihjälm	SS-EN 352-3	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
	Hörselskydd - fordringar och provning - del 4: Nivåberoende kåpor	SS-EN 352-4 A1:2005	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
	Hörselskydd - fordringar och provning - del 5: Kåpor med aktiv bullerdämpning	SS-EN 352-5 A1:2005	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
	Hörselskydd - Fordringar och provning- del 6: Kåpor med elektrisk ljudingång	SS-EN 352-6	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
	Hörselskydd - fordringar och provning - del 7 Nivåberoende proppar	SS-EN 352-7	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
	Hörselskydd - Säkerhetskrav och provning del 8:Kåpor med ljudåtergivning för underhållningsändamål	SS-EN 352-8	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSU)

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Hörselskydd- Provning del 1 Fysikaliska provningsmetoder	SS-EN 13819-1	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
Fallskydd	Hörselskydd - Provning del 2 Akustiska provningsmetoder	SS-EN 13819-2	ja	SIS/TK 396	CEN/TC 159		bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning-provningsmetoder	SS-EN 364	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning-nedfirningsdon	SS-EN 341 A1	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Fallskydd - Förankringsutrustning - Fordringar och provning	SS-EN 795 /A1	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning-ordlista	SS-EN 1868	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Säkerhetsselar och säkerhetslinor för fritidsbåtar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 1095	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning med stödjande och fallhindrande funktion - Stödbälten och fallhindrande kopplingslinor för stödutrustning	SS-EN 358	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - Del 1 Styrt glidlås på fast förankringslina eller skena	SS-EN 353:2	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - Kopplingslinor	SS-EN 354	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - Falldämpare	SS-EN 355	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - Helselar	SS-EN 361	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - Säkerhetsblock	SS-EN 360	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSU)

Kategori	namn	standard nr utgåva	harmoniserad publicerad EUT PPE dir	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Personlig fallskyddsutrustning - Allmänna fordringar för bruksanvisningar, användning, underhåll, periodisk kontroll, reparation, märkning och förpackning	SS-EN 365: 2004 AC:2007	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - Kopplingsanordningar	SS-EN 362: 2004	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - System för reparbete - Anordning för repinställning	SS-EN 12841 : 2006	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning - Fallskyddssystem	SS-EN 363: 2008	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar
	Personlig fallskyddsutrustning med fallhindrande funktion - Sittselar	SS-EN 813: 2008	ja	SIS/TK 403	CEN/TC 160	ISO/TC 94	bevakar

Proaktiv = verket svarar på remisser och andra dokument och deltar på de flesta mötena i SIS och CEN/ISO arbetsgrupper

Reaktiv = verket svarar på en del remisser och deltar i ett fåtal möten

Bevakar = verket bevakar och tar emot papper

Deltar ej = ej anmäld till arbetsgruppen

Förteckning över produkter (utom barnartiklar) standarder som omfattas av PSL

09-maj

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad, publiserad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
Textil	Barnkläders säkerhet - Snoddar och dragskor i barnkläder	SS-EN14682: 2007	ja	SIS/TK 160	CEN/TC 248	ISO/TC 38	proaktiv
Brand och Räddning	Brand och räddning- Klassificering av bränder	SS-EN 2 SS-EN + A1, A2:2005		SIS/TK 360/ AG 1; SIS/TK 361	CEN/TC 70		bevakar
	Brand och räddning- Handbrandsläckare- del 8	SS-EN 3-8: 2007 + AC:2007		SIS/TK 360/ AG1; SIS/TK 361	CEN/TC 70		bevakar
	Brand och räddning - handbrandsläckare del 9	SS-EN 3-9: 2007 + AC 2007		SIS/TK 360/ AG1; SIS/TK 361	CEN/TC 70		bevakar
	Brand och räddning- Handbrandsläckare- Underhåll och omladdning	SS 3656		SIS/TK 360/ AG; SIS/TK 361	CEN/TC 70		bevakar
	Brandvarnare	SS-EN 14604 + AC: 2008		SIS/TK 360/ AG2; SIS/TK 362	CEN/TC 72		bevakar
Stegar	Stegar - Del 1 Terminologi, utförande, dimensionerade mått	SS-EN 131-1: 2007		SIS/TK 171	CEN/TC 93		bevakar
	Stegar - Del 3 Användarinformation	SS-EN 131-3: 2007		SIS/TK 171	CEN/TC 93		bevakar
	Stegar - Del 4 Ledade kombinationsstegar	SS-EN 131-4: 2007		SIS/TK 171	CEN/TC 93		bevakar
	Kökspallar	SS-EN 14183: 2004		SIS/TK 171	CEN/TC 93		bevakar

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSL utom barnart.)

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad, publiserad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Stegar - Vindsstegar - Krav märkning och provning	SS-EN14975: 2007		SIS/TK 171	CEN/TC 93		bevakar
	Stegar- Bärbara stegar	SS 2091		SIS/TK 171			bevakar
	Stegar - Bärbara stegar- Stegtillbehör- Termonologi, krav och provning	SS 2129		SIS/TK 171			bevakar
Cyklar	Cyklar för allmänt bruk- Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 146764: 2005	ja	SIS/TK 235	CEN/TC 333	ISO/TC 149	reaktiv, har varit proaktiv med ordförander från Konsumentverket
	Barncyklar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 14765: 2005 + A1: 2008	nej	SIS/TK 235	CEN/TC 333	ISO/TC 149	se ovan
	Terrängcyklar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 14766: 2005	ja	SIS/TK 235	CEN/TC 333	ISO/TC 149	se ovan
	Racercyklar - Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 14781: 2005	ja	SIS/TK 235	CEN/TC 333	ISO/TC 149	se ovan
	Cyklar - Tillbehör till cyklar - Pakethållare	SS-EN 14872	ja	SIS/TK 235	CEN/TC 333	ISO/TC 149	se ovan
	Cyklar -Terminologi	SS-EN 15532: 2008	ja	SIS/TK 235	CEN/TC 333	ISO/TC 149	se ovan
	Cyklar - Krav och provningsmetoder för cykellås	SS-EN 15496: 2008	ja	SIS/TK 235	CEN/TC 333	ISO/TC 149	se ovan
Fritids-dykning	Fritidsdykning- Säkerhetsrelaterade minimikrav vid utbildning av fritidsdykare- Del 1 Nivå 1 Assisterad dykare	SS-EN 14153-1,		SIS/TK 388	CEN/TC/329 WG3	SS-ISO 24801-1:2007 ISO/TC 228 WG 1	reaktiv

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSL utom barnart.)

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad, publiserad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Fritidsdykning- Säkerhetsrelaterade minimikrav vid utbildning av fritidsdykare- Del 2 Nivå 2 Grundkursdykare	SS-EN 14153-2		SIS/TK 388	CEN/TC/329/ WG3	SS-ISO 24801-2:2007 ISO/TC 228/ WG 1	se ovan
	Fritidsdykning- Säkerhetsrelaterade minimikrav vid utbildning av fritidsdykare- Del 3 Nivå 3 Dykledare	SS-EN 14153-3,		SIS/TK 388	CEN/TC/329/ WG3	SS-ISO 24801-3:2007 ISO/TC 228 WG 1	se ovan
	Fritidsdykning- Säkerhetsrelaterade minimikrav vid utbildning av dykinstruktör- Del 1 Nivå 1	SS-EN 14413-1. 2004,		SIS/TK 388	CEN/TC/329/ WG3	SS-ISO 24802:1 2007 ISO/TC 228/ WG1	se ovan
	Fritidsdykning- Säkerhetsrelaterade minimikrav vid utbildning av dykinstruktör- Del 2 Nivå 2	SS-EN 14413-2. 2004,		SIS/TK 388	CEN/TC/329/ WG3	SS-ISO 24802-2 2007 ISO/TC 228/ WG1	se ovan
	Fritidsdykning- Krav för utövande och tillhandahållande av tjänster	SS-EN 14467: 2004,		SIS/TK 388	CEN/TC/329 WG3	SS-ISO 24803: 2007 ISO/TC 228 WG1	se ovan
Äventyrs-banor	Sport och fritidsutrustning - Äventyrsbanor - del1 Säkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 15567-1: 2007		SIS/TK 393 AG	CEN/TC 136 WG 15		reaktiv

Standarder som Konsumentverket givit bidrag till de senaste åren (PSL utom barnart.)

Kategori	namn	standard nr utgåva tillägg	harmoniserad, publiserad i EUT	svensk arbetsgrupp	CEN arbetsgrupp	ISO standardiserings- och ISO arbetsgrupp	aktivitetsgrad
	Sport och fritidsutrustning - Äventyrsbanor - del 2 Funktionskrav	SS-EN 15567-2: 2007		SIS/TK 393 AG 15	CEN/TC 136 WG 15		reaktiv
Tobak	*Självslocknande cigaretter Säkerhetskrav*	SS-EN xxx		SIS/TK 442	Vienna agreement	ASTM E2187-04	
	Safety requirements for cigarettes	SS-EN xxx		SIS/TK 442	Vienna agreement		
Pyrotek-nik	*Standard för nöjesfyrverkerier*	prEN xxxx		SIS/TK 443			
	Standard för nöjesfyrverkerier	prEN xxxx		SIS/TK 443			
Cigaret-tändare	Tändare - Barnsäkerhet - Krav och provningsmetoder	SS-EN 13869		SIS/TK 383	*CEN/TC xxx*		har varit proaktiv
	Cigarettändare - Säkerhetskrav	SS-EN ISO 9994 :2006 + A1: 2008	ja		*CEN/TC xxx*	ISO 9994: 2005	
Ljussäker-het	Ljus-Specification för sotningsegenskaper	SS-EN 15426: 2007	nej	SIS/TK 484			reaktiv
	Ljus- Brandsäkerhetskrav och provningsmetoder	SS-EN 15493: 2007	nej	SIS/T 484			reaktiv
	Ljus-Produktsäkerhetsmärkning	SS-EN 15494: 2007	nej	SIS/TK 484			reaktiv

Proaktiv = verket svarar på remisser och andra dokument och deltar på de flesta mötena i SIS och CEN/ISO arbetsgrupper

Reaktiv = verket svarar på en del remisser och deltar i ett fåtal möten

Bevakar = verket bevakar och tar emot papper

Deltar ej = ej anmäld till arbetsgruppen

Konsument verket • KO

Framgångsrika standardiseringsprojekt

Skidhjälmar för säkrare utförsåkning i hela Europa

Redan vid mitten av 1970-talet påbörjade Konsumentverket utvecklingen av nationella säkerhetsriktlinjer för bl.a. flytvästar, rid- och skidhjälmar och senare även för leksaker och cykelhjälmar. Riktlinjerna tillkom efter ett omfattade utredningsarbete och efter förhandlingar med näringslivet. Ett resultat av detta arbete var att mängder av produkter på marknaden kom att märkas med texten ”uppfyller Konsumentverkets krav på säkerhet och funktion”.

Verkets säkerhetskrav på personlig skyddsutrustning utvecklades efter en viktig grundprincip nämligen att säkerhetskraven aldrig får ställas så högt att produkterna uppfattas som estetiskt mindre tilltalande, tunga, obekväma eller för dyra i inköp. Det är bättre att skyddsutrustningen är lagom säker men attraktiv att köpa och använda. Filosofin var egentligen enkel, men märkligt nog för många i Europa ändå svårbegriplig. Det är alltså bättre att så många som möjligt använder ex vis skidhjälmar som är rimligt säkra än att endast ett fåtal använder extremt säkra hjälmar.

Kort tid efter ikraftträdandet av riktlinjerna ställdes krav i landets alla skidskolor att barn måste använda hjälm i samband med undervisningen och något senare beslöt Sveriges Liftägares Organisation (SLAO), efter diskussioner med Konsumentverket, att rekommendera sina medlemmar att alla barn under 10 år skulle få åka gratis lift om man hade skidhjälm på huvudet. Effekten blev enorm. Inom några år hade vi en nästan 100 procentig användningsfrekvens av skidhjälm på barn i Sverige – en världsunik situation. Redan tidigt fanns också en strategi inom det alpina skidsäkerhetsrådet, där verket var aktiv medlem, att få trendsättare att använda hjälm i så stor utsträckning som möjligt.

Det europeiska arbetet med skidhjälmsstandarden påbörjades 1992 och resulterade i en färdig standard 1996. Konsumentverket åtog sig ordförandeskapet och SIS sekretariatet för att vi skulle få maximala möjligheter att styra projektet. Arbetsgruppen bestod av representanter för tillverkare, testlaboratorier och andra experter inom området och dessa representerade bl.a. Italien, Frankrike, Tyskland och Sverige. Förhandlingsarbetet löpte väl och i stort sätt i linje med de svenska planerna. Standarden blev klar 1996 och har sedan reviderats mellan 2002 och 2005. I den nu aktuella standarden som formellt trädde i kraft under 2007 har en uppdelning genomförts i två klasser A och B, där A står för den tidigare säkerhetsnivån och B för en något lägre nivå med lägre penetrationskrav och något mindre omslutning, allt i syfte att attrahera nya grupper av skid- och snowboardåkare.

Under den här perioden, från 1992 och fram till idag, har efterfrågan på skidhjälmar ökat dramatiskt både när det gäller antal hjälmar och antal olika modeller på den europeiska marknaden. Idag använder nästan alla barn i Europa skidhjälm och det fantastiska har även hänt att allt fler ungdomar och vuxna nu börjat att bära hjälm. En anställd vid en skiduthyrning i svenska fjällen uttryckte det på följande sätt (vintern 2009) ” efterfrågan på hjälmar har i det närmaste exploderat under de sista åren”. Vi har nått en kritisk punkt då det snarare betraktas som avvikande att inte använda hjälm än motsatsen.

Postadress	Fakturaadress	Besöksadress	Telefon/Fax	E-post/webbadress	Giro	Org.nr
Box 48 651 02 Karlstad	FE 64 833 83 Strömsund	Lagergrens gata 8	0771-42 33 00 054-19 41 95	konsumentverket@konsumentverket.se www.konsumentverket.se	Post: 5 99 75-3 Bank: 5050-2806	202100-2064

Bilaga 2

Barnsäkra cigarettändare – framgångsrikt europeiskt standardiseringsprojekt under svensk ledning

Bakgrund

Efter ett omfattande utredningsarbete i USA under början av 1990 talet kunde man konstatera att barns lek med cigarettändare av engångstyp resulterade i ett stort antal bränder med i många fall dödlig utgång. Som en följd av dessa resultat genomfördes 1994 i USA en lagstiftning om barnsäkrare cigarettändare. En motsvarande lagstiftning genomfördes senare i bl.a Kanada och Australien. En särskild enkät till landets brandchefer indikerade att vi hade liknande problem i Sverige. Från EU Kommissionen var man lyhörda för verkets påstötningar och ett s.k. mandat riktat till CEN, den europeiska standardiseringsorganisationen, med krav på att ta fram en standard med ökade krav på barnsäkerhet för tändare godkändes i början av 1998. Konsumentverket har sedan starten av projektet innehaft ordförandeposten i denna standardiseringsgrupp och AFNOR, det nationella franska standardiseringsorganet, sekretariatet. Denna något ovanliga kombination av svensk ordförande och franskt sekretariat hade sin grund i uppfattningen att detta projekt skulle kunna bli extra besvärligt att genomföra och att det under sådana omständigheter skulle vara en styrka att ha ett sekretariat från ett större EU-land.

Standardiseringsarbetet

Eftersom det redan fanns en ISO-standard för tändare som reglerade flera av de frågor som berörts i Kommissionens mandat bestämdes tidigt att gruppen skulle koncentrera sig på barnsäkerhetsfrågorna som saknades och låta övriga säkerhetsaspekter behandlas inom ramen för revideringen av ISO-standarden.

Standardiseringsarbetet löpte till en början bra med goda ambitioner från alla parter inte minst från de större multinationella bolagen. I det här skedet var tändartillverkarna dvs. främst Bic, Tokai och Swedish Match mycket samarbetsvilliga. Problemet uppstod vid omröstningen då man istället för att godkänna standarden valde att villkora ett eventuellt godkännande mot att EU:s medlemsstater förband sig att omgående stoppa alla farliga (läs kinesiska) engångständare. EU-ländernas marknadskontroll och dess effektivitet var alltså av avgörande betydelse för om tillverkarna skulle rösta ja till standarden. Av förklarliga skäl var det inte möjligt för några enstaka konsumenter och myndighetsrepresentanter i standardiseringsgruppen att lämna sådana garantier. Frågan fick en stor principiell betydelse.

Kommissionen tillsatte i hast en särskild ad hoc grupp med företrädare för Kommissionen, tillverkare, myndighetsrepresentanter och ordföranden för standardiseringsgruppen för att nå en lösning. Ytterligare problem tillstötte därefter då den kinesiska regeringen ansåg att standarden utgjorde ett direkt handelshinder för lågkostnadständare från Kina. Kinesiska ambassader i Europa kontaktade standardiseringens organisationer för att stoppa standarden. Ytterligare diskussioner krävdes mellan kommissionen, arbetsgruppen och företrädare för den kinesiska regeringen utan att konsensus i frågan kunde uppnås. Standarden (EN 13869:2002) röstades emellertid igenom under 2002 utan att några bindande löften om effektiv marknadskontroll kunde lämnas.

Den 11 maj 2006 beslöt Kommissionen (2006/502/EC) att från och med den 11 mars 2007 ska ett totalt försäljningsförbud gälla för samtliga engångständare som inte är barnsäkrade och detta gäller även tändare som går under benämningen ”Novelty Lighters” dvs. liknar leksaker eller på annat sätt är särskilt attraktiva för barn.

Konsumentverket
Box 48
651 02 Karlstad

Telefon: 0771-42 33 00
Webbplats: www.konsumentverket.se
E-post: konsumentverket@konsumentverket.se